

Spirit of Bosnia / Duh Bosne

An International, Interdisciplinary, Bilingual, Online Journal
Međunarodni, interdisciplinarni, dvojezični, online časopis

Tornjak

Desmond Morris

Poznat i kao bosanski ovčar tornjak, ovaj pas drevne pasmine čuva stada ovaca i stoku u Bosni i Hrvatskoj već barem 1.000 godina. Hrvatska [i bosanska] riječ "tor" znači obor za ovce.

Najraniji opis ovog velikog psa može se naći u arhivi jednog biskupa iz 1062. godine. Pas se ponovo pominje u kasnijim arhivama, onim iz 1374. i 1752. godine. To je uvijek bio pas brdovitih predjela, a u novije vrijeme u najvećem broju skoncentrisan je u planinama centralne Bosne i zapadne Hercegovine. Bilo je spora o tome da li je to zaista bosanski ili pak hrvatski pas; nekoliko knjiga koje su se pojavile u posljednje vrijeme svrstavaju ga u "psa hrvatskog tla i porijekla."

Smatra se da ovaj krupni pas vuče porijeklo od tibetanskog mastifa, s kasnijim križanjem sa špic pasminom a možda i bekkrosingom s vukom.

Pastiri koji rade s ovim psima i danonoćno ih drže uz svoja stada kažu da je tornjak kadar da otjera medvjeda napasnika i da se svaki ovakav pas lako može nositi s dva gladna vuka. Pored hrabrosti, to su izuzetno odani, često tvrdoglavi psi, oprezni sa strancima i dosta gordi. Njihovi vlasnici ih opisuju kao plemenite pse koji nikad ne traže borbu ali koji su spremni ako zatreba do smrti braniti svoja stada.

Uši su im presavijene a rep gust i visoko uspravljen, "poput barjaka", kad je pas u pokretu. Zaštitno krzno im je dugo i gusto. Prihvaćeno je u bilo kojoj boji ili rasporedu boja. Visina im je 60-70 cm a težina 35-45 kg.

Ova rijetka pasmina još nije međunarodno priznata i broj joj je mali. Godine 1997. zabilježeno je samo oko 200 ovih pasa s registrovanim pedigreom. Oni međutim postaju sve popularniji na lokalnim izložbama pasa pa ih je nedavno čak 30 prijavljeno za jednu izložbu. Takvo rastuće interesovanje za ovu rasu ukazuje na njenu bolju budućnost, a 1996. godine dodatno je promovirana kad je odabrana za predstavljanje na jednoj bosanskoj poštanskoj marki.

Translated by Omer Hadžiselimović

© 2012 Omer Hadžiselimović

From *Dogs: The Ultimate Dictionary of Over 1,000 Dog Breeds.* , Trafalgar Square Publishing, 2002

Preštampano uz dozvolu autorke.

© 2012 Desmond Morris

Zahvaljujemo mladom Loganu što je urednicima skrenuo pažnju na ovaj tekst.

The preceding text is copyright of the author and/or translator and is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivs 3.0 Unported License.